

Про підсумки роботи державних архівних установ Кіровоградської області та архівних відділів міських рад у 2015 році

Державний архів Кіровоградської області та архівні установи області у 2015 році спрямували свою діяльність на здійснення заходів щодо забезпечення збереженості документів Національного архівного фонду, посилення пожежної та охоронної безпеки архівних приміщень, якісного обслуговування громадян, відзначення знаменних і пам'ятних дат, документування подій новітньої історії України на Кіровоградщині.

Тривала робота з виконання розпорядження голови обласної державної адміністрації від 12 травня 2014 року №162-р «Про невідкладні заходи щодо забезпечення збереженості архівних документів в області». Так, у звітному році статусу юридичної особи набули архівні відділи Гайворонської, Добровеличківської, Знам'янської, Компаніївської, Новгородківської, Новомиргородської райдержадміністрацій та трудовий архів Знам'янського району.

Державним архівом області підготовлено проекти чотирьох розпоряджень голови обласної державної адміністрації з питань архівної справи, архівними відділами (секторами) райдержадміністрацій та міських рад – проекти 49 розпоряджень голів райдержадміністрацій та двох рішень міських рад.

В області вжито додаткових заходів щодо забезпечення збереженості архівних документів та зміцнення матеріально-технічної бази деяких архівних установ.

Зокрема, Державним архівом області продовжено договір на обслуговування пожежної сигналізації та автоматичної системи пожежогасіння; підключено охоронну сигналізацію будівлі корпусу № 2 до центрального пульта спостереження ТОВ «Пожежнотехнічний захист».

Проведено ремонт та підключено до центрального пульта пожежну сигналізацію в архівному відділі Новоукраїнської райдержадміністрації; встановлено пожежну та охоронну сигналізацію в трудовому архіві Компаніївського району; встановлено та підключено до центрального пульта охоронну сигналізацію в трудовому архіві Маловисківського району.

Перевірено електромережу на опір ізоляції у Державному архіві області та архівному відділі Знам'янської райдержадміністрації; придбано вогнегасники архівному відділу Новоархангельської райдержадміністрації та перезаряджено в архівних відділах Голованівської та Новоукраїнської райдержадміністрацій.

Виділено приміщення, більші за площею, архівним відділам Бобринецької (на 13,1 кв.м) та Голованівської (на 4,75 кв.м) райдержадміністрацій; архівному відділу Кіровоградської міської ради виділено додаткове приміщення площею 68,5 кв.м для зберігання документів з кадрових питань. Проведено капітальний ремонт приміщення в архівному відділі Голованівської райдержадміністрації, поточний ремонт приміщення – в архівному відділі Бобринецької райдержадміністрації та робочої кімнати – у трудовому архіві

Гайворонської міської ради. Замінено вікна в приміщенні архівного відділу Знам'янської міської ради та у сховищах архівних відділів Знам'янської, Кіровоградської райдержадміністрацій.

Встановлено додаткове стелажне обладнання в архівному відділі Кіровоградської міської ради та трудовому архіві Гайворонської міської ради, металеві двері та кондиціонери – в робочих кімнатах архівного відділу Олександрійської міської ради. Придбано картонажі архівним відділом Кіровоградської міської ради. Надано в користування меблі для облікової документації архівного відділу Добровеличківської райдержадміністрації.

Придбано ноутбуки архівними відділами Новоархангельської, Новомиргородської та Онуфріївської райдержадміністрацій, комп'ютер, принтер та сканер – трудовому архіву Гайворонської міської ради.

Архівним відділам Гайворонської райдержадміністрації та Світловодської міської ради додатково виділено по одній штатній одиниці.

Державним архівом області проведено комплексні перевірки у Вільшанському та Знам'янському районах, тематичну – у Компаніївському районі.

За винятком одного планового показника, у 2015 році всі основні показники роботи архівних установ області виконано, а більшість перевиконано. Плановий показник з перевіряння наявності документів Державним архівом області виконано не у повному обсязі (на 84%) у зв'язку зі скороченням штатної чисельності працівників; разом з тим, план заходів до Програми здійснення контролю за наявністю, станом і рухом документів Національного архівного фонду на 2015 рік виконано у повному обсязі.

Значно перевищено 19 звітних показників відповідного періоду минулого року, зокрема: з реставрації, опрацювання і підшивки, картонування документів, приймання на постійне зберігання управлінської документації, схвалення ЕПК, приймання на постійне зберігання та каталогізації документів особового походження та відеодокументів, упорядкування управлінської документації постійного зберігання та документів з кадрових питань, проведення семінарів з працівниками експертних і архівних служб установ, підготовки виставок документів та телепередач, організації роботи користувачів у читальних залах тощо.

З метою забезпечення збереженості документів Національного архівного фонду Державним архівом області проведено реставрацію 498 аркушів та відремонтовано 33652 аркуші справ з паперовою основою, опрацьовано та підшито 920 справ, перевірено наявність та стан 72407 справ.

Державними архівними установами області та архівними відділами міських рад закартоновано 22102 справи, що більше ніж вдвічі перевищує плановий показник та на 6% більше показника попереднього року.

У 2015 році тривала робота з перегляду грифів секретності на архівні документи установ колишнього СРСР: скасовані грифи секретності матеріальних носіїв інформації на 12 справ чотирьох фондів.

Продовжувалася робота над реалізацією програми «Архівні зібрання України»: тривала підготовка книги 4 довідника «Державний архів

Кіровоградської області. Анотований реєстр описів. Том II. Фонди періоду після 1917 р.».

Всього в архівних установах області станом на 01 січня 2016 року зберігається майже 1,5 млн. справ Національного архівного фонду на паперовій основі (у т.ч. в Державному архіві області – понад 1 млн. 323 тис. справ, в архівних відділах райдержадміністрацій – 132, 5 тис. справ, в архівних відділах міських рад – 31,2 тис. справ). У 2015 році прийнято на постійне зберігання понад 13 тис. справ управлінської документації, що на 33% вище планових завдань та на 7% вище відповідного показника 2014 року.

По встановлені терміни прийняті документи архівними відділами Долинської, Добровеличківської, Новгородківської, Новоукраїнської, Олександрійської, Петрівської, Ульяновської райдержадміністрацій.

Протягом року скоротили кількість документів НАФ, які зберігалися понад встановлені терміни в установах – джерелах комплектування архівні відділи Гайворонської, Маловисківської, Новоархангельської та Олександрівської райдержадміністрацій.

Державним архівом області прийнято також 228 одиниць зберігання документів особового походження; 15 одиниць обліку фото-, 6 одиниць обліку фоно- та 63 одиниці обліку відеодокументів. Проведено описування та каталогізація документів фондів особового походження: краєзнавця, письменника – літературознавця, лауреата обласної премії в галузі краєзнавства імені В.Ястребова, лауреата обласної літературної премії імені Є.Маланюка Бабенка О.О. та краєзнавця, колекціонера, лауреата обласної краєзнавчої премії імені В.Ястребова Петракова В.В.

При Державному архіві області функціонує відділ комплектування та експертизи цінності документів архівних підрозділів (за рахунок платних послуг), який здійснює науково-технічне опрацювання документів на договірних умовах. Протягом 2015 року відділом упорядковано 2475 справ управлінської документації та 1394 справи з кадрових питань, що перевищує показники 2014 року відповідно на 8% та 27%.

На засіданнях експертно-перевірної комісії Державного архіву області схвалено описи справ на 13124 справи управлінської документації (що на 41% більше від запланованого показника) та погоджено 5803 справи з кадрових питань, 216 номенклатур справ підприємств, установ і організацій – джерел комплектування архівних установ області (що на 36% більше планового показника). Експертно-перевірною комісією Державного архіву області та експертними комісіями архівних установ області погоджено 72 положення про архівні підрозділи установ, підприємств і організацій, 68 положень про експертні комісії, 50 інструкцій з діловодства.

Державними архівними установами області та архівними відділами міських рад проведено 55 нарад-семінарів та взято участь у 9 нарадах-семінарах, що проводилися іншими установами, з питань забезпечення збереженості документів, роботи експертних комісій, організації та ведення діловодства в установах тощо.

З метою контролю за дотриманням законодавства про Національний архівний фонд та архівні установи, станом діловодства та збереження

документів, державними архівними установами області та архівними відділами міських рад проведено 172 комплексні, 71 тематичну та 180 контрольних перевірок.

У 2015 році архівними відділами Вільшанської та Гайворонської районних державних адміністрацій розпочато огляди стану діловодства, упорядкування та збереженості документів НАФ у структурних підрозділах райдержадміністрацій.

Незважаючи на те, що у звітному році дещо знизилась кількість запитів, що надходять до архівних установ області від фізичних та юридичних осіб, значну частину робочого часу працівників архівів займає саме надання довідок та відповідей. Так, архівними установами області виконано 795 тематичних запитів (що на 11% менше, ніж у попередньому році), 27 генеалогічних запитів, 18681 запит соціально-правового характеру (що на 8% менше звітного показника 2014 року, у тому числі Державним архівом області – 2359, архівними відділами (секторами) райдержадміністрацій та міських рад – 6065, трудовими архівами – 10257). На особистому прийомі розглянуто 1818 звернень від громадян (що на 13 % перевищує відповідний показник минулого року).

Значне навантаження у цій роботі припало на Державний архів області, архівні відділи Кіровоградської, Олександрійської, Світловодської міських рад та трудові архіви Добровеличківського, Долинського, Маловисківського, Петрівського районів.

Інформаційна діяльність архівних установ області та організація використання документів у минулому році була спрямована на висвітлення актуальних питань історії України. Архівістами області підготовлено 11 радіо- та 10 телепередач, презентовано 59 виставок, на сторінках періодичної преси опубліковано 70 статей. Читальні зали архівних установ області відвідало 440 користувачів (що на 20 % більше порівняно з 2014 роком), яким було видано 13365 справ (майже вдвічі більше відповідного показника минулого року) та 950 примірників друкованого фонду.

Окрім виконання основних показників, у 2015 році Державним архівом Кіровоградської області проведено:

семінар з керівниками трудових архівів області з питань організації діяльності місцевих архівних установ для зберігання документів з кадрових питань (особового складу) суб'єктів господарської діяльності незалежно від форм власності;

нараду-семінар з підвищення кваліфікації працівників діловодних, експертних та архівних служб організацій усіх форм власності міста Кіровограда з питань організації роботи архівних підрозділів та документування управлінської діяльності; цикл семінарів з відповідальними за архівні підрозділи установ – джерел комплектування з питання передавання до архіву документів у разі загрози введення в Україні особливого періоду та семінар для працівників Головного управління статистики в Кіровоградській області з питань упорядкування документів;

відкриту обласну науково-практичну історико-краєзнавчу конференцію «Кіровоградщина: історія та сучасність» до 90-річчя утворення Державного архіву Кіровоградської області та 90-річчя Національної спілки краєзнавців України;

засідання «круглого столу» на теми: «Що отримав народ від перемоги у Другій світовій війні?», «Під синьо-жовтим прапором» (до Дня Державного Прапора України та 24-ї річниці незалежності України);

презентації чотирьох випусків науково-краєзнавчого вісника «Між Бугом і Дніпром», присвячених: 75-річчю утворення Кіровоградської області; обласній науково-практичній конференції «Центральна Україна у вирі Другої світової війни»; VII обласним літературно-краєзнавчим Куценківським читанням та засіданням «Краєзнавчих студій» (про увічнення пам'яті Т.Г.Шевченка в рік його 200-річчя); обласній науково-практичній конференції «Кіровоградщина: історія та сучасність» (присвяченій 90-річчю утворення Державного архіву області – випуск IV) та презентацію книги «А.Кохан. Лікар, краєзнавець, журналіст. Книги, поезія, статті, біографічні матеріали».

Державним архівом Кіровоградської області взято участь у:

програмі «Радіомайдан», ток-шоу «Ми», підсумково-аналітичній програмі «Погляд» обласної державної телерадіокомпанії (до Дня Соборності України, Дня перемоги у Другій світовій війні, 90-річчя з дня заснування Державного архіву області, Дня вшанування пам'яті жертв голодоморів); телепередачі Кіровоградського інтернет-телебачення (КІТ) до 90-річчя з дня заснування Державного архіву Кіровоградської області; програмах «Тема дня» (присвяченої українському письменнику і літературознавцю М.К.Смоленчуку) та «Громадський вектор» (з нагоди дня пам'яті Святого Рівноапостольного князя Київського Володимира Великого – хрестителя Руси) Волинської обласної державної телерадіокомпанії;

Всеукраїнській (з міжнародною участю) науково-практичній конференції «Архіви – наука – суспільство: шляхи взаємодії», Міжнародній науково-практичній конференції «Історико-культурна спадщина: збереження, доступ, використання», II Міжнародній науково-практичній конференції «Архів. Історія. Сучасність» (до 95-річчя Державного архіву Одеської області), XVIII Міжнародній науково-практичній конференції «Бібліотеки, архіви, музеї: інноваційні моделі розвитку»;

науково - практичній конференції «Батько українського театру» (до 175-річчя М.Кропивницького);

VIII обласних літературно-краєзнавчих Куценківських читаннях (до 170-річчя від дня народження І. К.Карпенка-Карого (Тобілевича));

«Краєзнавчих студіях» (з нагоди 160-річчя з дня народження педагога, етнолога, фольклориста та археолога В.М.Ястребова та присвячених пам'яті С.І.Шевченка);

засіданнях «круглого столу» на теми: «Державні архівні установи в системі правової держави» (спільно з Головним територіальним управлінням юстиції у Кіровоградській області), «Пам'ятки науки і техніки Кіровоградщини», «Скарби біля порогу...» (у рамках щорічних зустрічей пам'яті В.Шкоди);

мистецько-музейній акції (до Міжнародного дня музеїв);

тематичному короткотерміновому семінарі для начальників загальних відділів районних та міських (міст обласного значення) рад за темою: «Основні аспекти ведення документообігу в органах місцевого самоврядування» (спільно

з ДНЗ «Центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ та організацій облдержадміністрації»).

Протягом 2015 року Державним архівом області проводилася методична робота. Підготовлено Пам'ятку про передачу документів районних та міськрайонних судів до архівних відділів (секторів) районних державних адміністрацій та міських рад; Порядок підготовки Державним архівом Кіровоградської області документів Національного архівного фонду до експонування на виставках та в інших інформаційних заходах; Порядок виконання архівними установами області запитів юридичних та фізичних осіб на підставі архівних документів та оформлення архівних довідок (копій, витягів) та номенклатуру справ Федерації профспілок Кіровоградської області.

Проводилася робота з підготовки матеріалів до збірників архівних документів: «Історія рідного краю в дослідженнях краєзнавців» та «Війною обпалені доли».

Функціонує та постійно оновлюється веб-сайт Державного архіву області. Започатковано та поповнюються нові рубрики: «Видатні особистості нашого краю», «Державному архіву Кіровоградської області – 90».

11 архівних відділів райдержадміністрацій та міських рад підключено до мережі Інтернет, 8 архівних відділів започаткували власні веб-сторінки на сайтах райдержадміністрацій.

Проте найбільш визначними подіями минулого року для архівістів області стали 90-річчя від дня утворення Державного архіву Кіровоградської області та комплексна перевірка діяльності архіву, проведена фахівцями Державної архівної служби України.

З нагоди відзначення 90-річчя з дня утворення архіву започатковано безстрокову акцію «Збережімо історію нащадкам: подаруймо архіву документ!», у грудні проведено урочисті заходи. До свого ювілею архівом підготовлено та видано: буклет та спільно з обласною організацією Національної спілки краєзнавців України спеціальний випуск «Краєзнавчого вісника» і науково-краєзнавчий вісник «Між Бугом і Дніпром» (з матеріалами обласної науково-практичної конференції «Кіровоградщина: історія та сучасність»). 90-річчю утворення архіву протягом року присвячувались виставки архівних документів, радіо- та телепередачі, шкільні уроки, лекції, статті у пресу.

Відповідно до наказу Державної архівної служби України від 24 грудня 2015 року №189 «Про введення в дію рішення колегії від 15 грудня 2015 року №7/1 «Про підсумки комплексної перевірки діяльності Державного архіву Кіровоградської області» розроблено та затверджено наказом директора архіву від 25 січня 2016 року № 7 План заходів щодо усунення недоліків, виявлених під час проведення перевірки.